

Nowohucki Biuletyn Solidarności

Nr 50/970

19 grudnia 2007 r.

Oplatek - chleb dobry i podzielny

Najważniejszym i najbardziej wzruszającym momentem Świąt Bożego Narodzenia było i jest dzielenie się poświęconym opłatkiem. Staropolskie opłatki były różnokolorowe i bardzo ozdobne. Dziś opłatki są najczęściej białe i ozdobnie wytłaczane.

Nazwa „oplatek” pochodzi od łacińskiego słowa „oblatum”, czyli dar ofiarny. Dawniej człowiek składał ofiary nieznanym siłom - wodzie, piorunom, wiatrom, trzęsieniom ziemi, by ustrzec się od tego wszystkiego, co mogło mu zagrażać. Praktyka pieczenia chleba praśnego, niekwaszonego, takiego, jakiego używał Pan Jezus przy Ostatniej Wieczerzy, pochodziła z czasów biblijnych, od Mojżesza i zachowała się w Kościele do dziś, choć obecnie ten chleb ma inny wygląd, jest bielszy, cieńszy i delikatniejszy. Opłatki, jakie my dziś znamy (nebula - mgielka) pierwsi zaczęli wypiekać zakonnicy z klasztoru benedyktyńskiego we Francji. Stamtąd zwyczaj ten rozpowszechnił się na całą Europę i wraz z chrześcijaństwem przybył także do Polski. Oplatek używany był jednak wyłącznie do Mszy św. i do konsekracji komunikantów dla wiernych. Dopiero od XV wieku stał się bardziej popularny, kiedy nastąpił jego masowy wypiek. Był przekąską do wina, środkiem do pieczętowania listów, smarowany miodem był przysmakiem dzieci.

Obecnie łamanie się opłatkiem jest zwyczajem wyłącznie polskim, spotykanym też na Litwie, Ukrainie i we Włoszech. Prawdopodobnie ma szlachecki rodowód i znany był powszechnie od XVII wieku. Szczególnego znaczenia nabierał w niektórych okresach historycznych, np. podczas zaborów.

Oplatek wigilijny jest symbolem pojednania i przebaczenia, znakiem przyjaźni i miłości. Dzielenie się nim na początku wieczoru wigilijnej wyraża chęć bycia razem, bo przecież ludzie skłóceni nie zasiadają do wspólnego stołu. Ma swoją symbolikę w wymiarze nie tylko duchowym: sama materia opłatka: „chleb”, podkreśla również doczesny charakter życzeń. W podtekście tego życzenia jest nawiązanie do modlitwy: oby nam go nie zabrakło (chleba naszego powszedniego...). Symbolika chleba ma jeszcze inny wymiar: należy być jak chleb dobrym i jak chleb podzielnym.

W potocznym znaczeniu oplatek (zwany inaczej spotkaniem opłatkowym) oznacza rodzaj spotkania organizowanego w zakładach pracy w okresie Adwentu lub Bożego Narodzenia, połączonego z łaniem się opłatkiem i składaniem życzeń.

I w naszym zakładzie nie brakuje organizowanych najczęściej przez poszczególne Komisje Oddziałowe NSZZ „Solidarność” przy udziale kierownictwa spotkań opłatkowych. Często odbywają się na halach i mają niepowtarzalny charakter. A więc do zobaczenia na opłatku.

Gdy śliczna Panna Syna kołysała ...

**W tym dniu radosnym, oczekiwanym,
gdzie gasną spory, goją się rany
życzymy Wam zdrowia,
życzymy miłości,
niech mały Jezus w sercach zagości,
szczeroci duszy,
zapachu ciasta,
przyjaźni, która jak miłość wzrasta,
kochanej twarzy, co rano budzi,
i wokół pełno życzliwych ludzi**

Solidarność

Co wiemy o kolędach

Termin kolęda pochodzi od łacińskiego wyrazu *calendae*, oznaczającego pierwszy dzień miesiąca. Po reformie kalendarza dokonanej z inicjatywy cesarza Juliusza Cezara (101 p.n.e.-44 n.e.) w 45 r. p.n.e. *calendae* styczniowe rozpoczynały nowy rok.

Pierwotnie kolęda była pieśnią towarzyszącą noworocznym odwiedzinom, jej warstwa tekstowa obejmowała formuły powitalne i pochwalne na cześć gospodarzy, życzenia szczęścia i pomyślności. Dopiero później wykształciła się kolęda, rozumiana jako „pieśń religijna o tematyce związanej z narodzeniem Chrystusa”. Obecnie kolędy są śpiewane w okresie od 24 grudnia do 2 lutego.

Przyjmuje się, że źródła kolęd (pieśni bożonarodzeniowych) tkwią w łacińskiej pieśni kościelnej, w szczególności w hymnologii. Twórcy kolęd początkowo sięgali do dwóch Ewangelii - św. Mateusza i św. Łukasza, w miarę rozwoju nowego typu pieśni coraz częściej do zasobów mądrości i pobożności ludowej. Inspirujące źródło dla twórców tekstów i muzyki stanowiły apokryfy i literatura średniowiecza inspirowana tymi pismami.

Autorem pierwszej kolędy był św. Franciszek z Asyżu i była ona śpiewana w zorganizowanej przez niego szopce.

Najstarsza zachowana polska kolęda, zaczynająca się od słów "Zdrów bądź, Królu Anielski" pochodzi z 1424 roku.

Na początku XV wieku tłumaczono na język polski kolędy ze śpiewników braci czeskich. Wzrost popularności gatunku nastąpił na przełomie XVII i XVIII wieku, wtedy ustalił się sam termin kolęda w znaczeniu pieśni bożonarodzeniowej. Powstała wówczas jedna z najważniejszych polskich kolęd "W żłobie leży" przypisywana Piotrowi Skardze - do melodii poloneza koronacyjnego króla Władysława IV. Inną ważną kolędą

"Bóg się rodzi", do melodii w rytmie poloneza, napisał Franciszek Karpiński.

Polska jest ewenementem na skalę światową pod względem liczby zachowanych kolęd, w naszym dorobku kulturalnym wraz z pastorałkami jest ich ponad 500.

Najsłynniejszą kolędą jest „Cicha noc”, którą przetłumaczono na ponad 300 języków i dialektów. Powstała w roku 1818 w małym austriackim miasteczku w Alpach. Jej autorami byli wikary miejscowego kościoła ks. Józef Mohr oraz jego organista Franz Gruber.

**Wszelkiej
dobroci od
nowonarodzonej
Dziecinny
życzy
Towarzystwo
Solidarnej
Pomocy**

Grudniowe „czarne” rocznice

13 grudnia 1970 r. minęła 37 rocznica krwawych wydarzeń na Wybrzeżu, w trakcie których zginęły 44 osoby. Do stłumienia robotniczych demonstracji spowodowanych ogłoszeniem podwyżki cen żywności władze użyły około 5 tys. milicjantów i około 27 tys. żołnierzy. W uroczystościach rocznicowych w Gdańsku brały udział liczne delegacje związków z całego kraju, także z hutniczej Solidarności.

Jedenaście lat później 13 grudnia 1981 r. komunistyczne władze, chcąc zdusić ogólnonarodowy zryw solidarnościowy, ogłosiły wprowadzenie stanu wojennego. By uczcić pamięć ofiar stanu wojennego tego dnia delegacja związkowa z Komisji Robotniczej Hutników złożyła kwiaty pod pomnikiem znajdującym się przy pl. Centralnym. Na tę uroczystość przybyli również przedstawiciele władz miasta i dzielnicy, Zarządu Regionu Małopolska, był też obecny minister obrony Bogdan Klich.

16 grudnia 1981 r. podczas pacyfikacji kopalni „Wujek” od kul ZOMO śmierć poniosło 9 górników, którzy brali udział w strajku okupacyjnym podjętym w proteście przeciwko ogłoszeniu stanu wojennego. W 26 rocznicę tych tragicznych wydarzeń władze samorządowe i państwowe, związkowcy, górnicy i mieszkańcy Katowic oddali hołd poległym. Pod Pomnikiem-Krzyżem, znajdującym się przy kopalni złożono wiązanki kwiatów, odsłonięta została też pamiątkowa tablica.

Uwaga Członkowie NSZZ „Solidarność”!

Komisja Robotnicza Hutników podjęła decyzję o podarowaniu w okresie przedświątecznym dwóch sztuk szynki konserwowych. Szynki wydawane będą członkom Związku przez przewodniczących oraz na podstawie bloczków w barach i stołówkach prowadzonych przez spółkę Hut-Pus. Do przewodniczących też należy zgłaszać się po odbiór bloczków, lub szynki.

Wykaz barów i stołówek Hut-Pus, które realizowały będą bony:

Bar nr 15 (ZB2), Bar nr 9 (Profil), Bar nr 10 (Koksownia), Bar nr 1 (Spiekalnia), Stołówka nr 11 (ZB1), Stołówka nr 14 (były Zakład Rur), Stołówka nr 16 (Wielkie Piece), Stołówka nr 9 (Stalownia Konwertorowa) oraz hurtownia Hut-Pus znajdująca się w okolicy siedziby spółki - ul. Mrozowa 1.

W związku z podjętą po raz pierwszy taką decyzją mogą w okresie przedświątecznym wystąpić pewne niedomagania organizacyjne. Do wydania jest bowiem około 6 tys. sztuk konserw. Dlatego też prosimy o pewną wyrozumiałość, jeżeli przez kilka godzin w punktach wydawania braknie szynki. Życzymy smacznego!

*Niech każda chwila
Świąt Bożego
Narodzenia
zostanie
w pamięci
jako czas
piękny i
wyjątkowy...*

Życzymy Państwu niezapomnianych, zdrowych i radosnych, rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia.

Niech ta wyjątkowa świąteczna atmosfera, pełna serdeczności i wzajemnej życzliwości utrzyma się w Państwa domach przez cały kolejny 2008 rok.

Krakowska Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa

Raport dla ERZ

W dzisiejszym numerze przedstawiamy następną część raportu dla Europejskiej Rady Zakładowej przygotowanego przez firmę „Syndex”.

Analiza sektorów. W pierwszej części odniesiono się i skrytykowano tzw. projekt Apollo grupy Arcelor, który przewidywał zamknięcie 6 wielkich pieców na terenie Belgii, Niemiec i Francji. Pesymistyczne założenia spowodowały utratę części rynku europejskiego na rzecz importowanych wyrobów, głównie z Chin. Dlatego też dyrekcja ArcelorMittal postanowiła się wycofać z ograniczenia produkcji półwyrobów.

W całym 2007 r. wyprodukowano na świecie ok. 1,35 mld stali. W Unii Europejskiej wyprodukowano ponad 213 mln ton stali więcej niż w roku poprzednim. W 2008 r. nastąpi dalszy wzrost produkcji - w UE będzie on umiarkowany. Światową gospodarkę w dalszym ciągu napędzają Chiny, które od 2006 r. są największym eksporterem, nie tylko wyrobów stalowych. Ponad 20 tys. pracowników ArcelorMittal zatrudnionych jest w 7 europejskich hutach przy produkcji wyrobów długich, a 43 tys. osób pracuje przy wyrobach płaskich. Produkuje się je metodą elektryczną stanowiącą 60% produkcji i odlewniczą - 40%. Ta ostatnia metoda stosowana jest głównie w Hiszpanii, Polsce i Czechach. Produkcja wyrobów długich ma tendencję zniżkową w wysokości produkcji w przeciwieństwie do produkcji wyrobów płaskich. Nowe inwestycje pozwoliły na zwiększenie mocy produkcyjnych. Dotyczy to również inwestycji w ArcelorMittal Poland, jak i nowego pieca elektrycznego w byłej hucie Warszawa zwiększającego dwukrotnie moce produkcyjne, którego koszt wyniósł 50 mln euro. Plany strategiczne dla tych segmentów zakładają dalszą restrukturyzację zatrudnienia, nowe inwestycje oraz podniesienie jakości wyrobów.

W ciągu ostatnich lat notuje się stały wzrost zapotrzebowania, jak i produkcji na stale nierdzewne. Wzrasta ono o 4-6% rocznie. Jednak największym producentem i eksporterem tych wyrobów są Chiny.

Sytuacja ekonomiczna. Na początku naświetlona została ogólna sytuacja ekonomiczna w krajach Unii Europejskiej. Komisja Europejska przewiduje, że dopiero w roku przyszłym europejska gospodarka odczuje kryzys finansowy, wzrost ceny ropy i spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA. Inwestycje przedsiębiorstw w 27 krajach UE spadły, pomimo utrzymującego się na wysokim poziomie wzrostu w krajach Europy Wschodniej (w Polsce - 4,1% a na Litwie aż 10%). Jednak te rynki zaczynają odczuwać konsekwencje wzrostu cen i spadku inwestycji budowlanych. W UE w II kwartale br. wzrost wynagrodzeń w przemyśle wyniósł 3,4%. Znaczący wzrost płac odnotowano w krajach bałtyckich (32,8% na Łotwie, 21,9% w Estonii) oraz krajach Europy Wschodniej i Środkowej (10,5% w Polsce, 21,9% w Rumunii i 7,8% w Czechach).

Ceny stali na początku 2007 r. poszły w górę, po czym ustabilizowały się na wysokim poziomie. Spowodowało to m.in. wzrost zysku netto w koncernie z 3,4 mld \$ za I półrocze 2006 r. do 5,0 mld \$ za I półrocze 2007 r. Wzrasta zyskowność, pomimo spowolnienia spedycji wyrobów. Aktywa trwałe, które odzwierciedlają księgową wartość zakładów produkcyjnych wzrastają o 3,1 mld \$, w tym o 2,3 mld dokonanych inwestycji. Zadłużenie grupy ArcelorMittal spada i na koniec czerwca br. wynosi 23,2 mld \$.

Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo. Wskaźniki ilustrujące poziom bezpieczeństwa w kopalniach w 2006 r. były szczególnie alarmujące - głównie z powodu śmierci 41 osób w kopalni Lenin. W 2007 r. jak na razie te dane są znacznie lepsze. Raport ocenia, że wypadki śmiertelne w koncernie są w dalszym ciągu „piętą Achillesową” grupy. W roku bieżącym (do października) najczęściej wypadki śmiertelne zdarzały się w Afryce i krajach Europy Wschodniej. Wysoki jest także współczynnik wypadków śmiertelnych w firmach podwykonawczych. W Polsce w tym roku odnotowano 1 wypadek śmiertelny.

Z powodu ogromnej ilości zawartego materiału w raporcie pozwoliliśmy sobie na jedynie bardzo skrótowy opis najważniejszych naszym zdaniem aspektów analizy koncernu, w którym pracujemy.

Emerytury w innych krajach UE

Zespół Komisji Krajowej „Solidarności” do spraw emerytur pomostowych uczestniczył niedawno w seminarium, na które zaproszono gości z Niemiec i Francji, by zaprezentowali rozwiązania emerytalne stosowane w swoich krajach.

Zarówno w Niemczech, jak i we Francji system ubezpieczeń społecznych boryka się z trudnościami. Dlatego zagraniczni goście podkreślali, że istotne jest namawianie pracowników do wydłużania okresu aktywności zawodowej, aktywizowanie bezrobotnych oraz wprowadzanie na rynek pracy młodych ludzi.

W Niemczech, gdzie wiek emerytalny będzie stopniowo wydłużany do 2012 r. do 67 lat, istnieje możliwość przejścia na częściową emeryturę - 1/3, 2/3 czy połowę emerytury - i pracowania dalej, płacąc składki. Zdaniem prof. von Maydela z Instytutu Plancka w Monachium, jest to w zasadzie model idealny stopniowego przejścia od aktywności zawodowej do emerytury. Jednak z tej możliwości korzysta mało niemieckich pracowników, m.in. dlatego, że brak miejsc pracy, gdzie można być zatrudnionym w niepełnym wymiarze.

We Francji, po nieudanej próbie zreformowania systemu ubezpieczeń społecznych, powołano Radę ds. Emerytur. Premier, związki zawodowe, pracodawcy ustalają tam nowe zasady przyznawania emerytur. Możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę - uważa Jean-Luis Malys z CFDT - będą zanikać. Staramy się, mówił, znaleźć takie rozwiązania, które będą zachęcać do dalszej pracy, które będą aktywizować młodych pracowników. Są zawody, które można wykonywać dłużej niż do 60 czy 65 roku życia.

W Polsce reforma ubezpieczeń społecznych praktycznie zaczęła działać w 2009 r. Wówczas pierwsi emeryci zaczęli otrzymywać emerytury z nowego systemu. Dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, którzy nie skorzystali z prawa do obniżonego wieku emerytalnego miały być ustanowione emerytury pomostowe. Poprzedni projekt przedstawiony w kwietniu br. został odrzucony przez partnerów społecznych. Jeszcze przez rok będą obowiązywały dotychczasowe przepisy o obniżonym wieku emerytalnym.

Z prac Komisji Socjalnej

Na ostatnim listopadowym posiedzeniu Komisji Świadczeń Socjalnych poinformowano, że:

- na rachunku ZFŚS (wg stanu na dzień 27.11.07) znajdują się środki w wys. 444 tys. zł oraz lokata w wys. 1.500 tys. zł;
- wydatki oraz środki zarezerwowane na wypoczynek po pracy wynoszą łącznie 690 tys. zł.

Rozpatrzone kolejne wnioski w sprawie zapomóg dla pracowników i wyrażono zgodę na przyznanie dodatkowych 8 skierowań na wczasy regeneracyjne dla pracowników ZG.

Uzgodniono, że warunkiem otrzymania dofinansowania do wczasów pod gruszą w tym roku jest złożenie do końca roku kalendarzowego wniosku wraz z kartą urlopową, przy czym urlop może obejmować rok przyszły.

Związki zawodowe zaopiniowały pozytywnie projekt Regulaminu zakwaterowania w hotelu AMP S.A.

Realizacja wydatków ZFŚS za okres od 01-10.2007 r.

Wydatki ZFŚS	Plan na 2007 r. w złotych	Wykonanie po 10. m-cach 2007
Dofinansowanie do wypoczynku dzieci <i>w tym EiR</i>	1.450.000 150.000	1.146.054 80.447
Dofinansowanie do wypoczynku urlopowego <i>w tym EiR</i>	4.220.000 150.000	3.891.992 215.877
Profilaktyka zdrowotna	300.000	240.833
Zapomogi <i>w tym EiR</i>	2.100.000 1.520.000	1.265.965 932.350
Dofinansowanie do wypoczynku po pracy <i>w tym EiR</i>	930.000 130.000	568.585 61.828
Pożyczki na cele mieszkaniowe	1.800.000	1.938.800
Redukcje zadłużenia	40.000	8.329
Bony towarowe	2.000.000	-
Inne zmniejszenia (korekty)	60.000	21.708
Przekazanie środków z tytułu restrukturyzacji	150.000	19.285
Rezerwa	343.575	-
RAZEM	13.393.575	9.101.551 1.290.502

**Życzenia zdrowia
i wszelkiej pomyślności
na czas
Świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku
składa
TUNnŻ Nordea**

**Zdrowych, pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
powiązanych z wypoczynkiem
w rodzinnym gronie
składa
Biuro Podróży „GALEON”**

**Świąt Bożego Narodzenia
wypełnionych radością i
miłością oraz pomyślnego
Nowego Roku
spełniającego najskrytsze
marzenia
życzy
Hutnicza Fundacja
Ochrony Zdrowia i
Pomocy Społecznej**

Porady prawne

Czy zapewnienie pracownikom apteczki należy do obowiązków pracodawcy?

Tak, zgodnie z art. 233 k.p. pracodawca jest zobowiązany zapewnić pracownikom środki do udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku. Liczba, usytuowanie i wyposażenie punktów pierwszej pomocy i apteczek powinny być ustalone w porozumieniu z lekarzem sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami. Ważne, aby obsługa punktów pierwszej pomocy i apteczek była powierzona wyznaczonym pracownikom, przeszkolonym w udzielaniu pierwszej pomocy.

Punkty pierwszej pomocy i miejsca usytuowania apteczek muszą być odpowiednio oznakowane i łatwo dostępne. Ponadto w widocznych miejscach powinny być wywieszone instrukcje o udzielaniu pierwszej pomocy w razie wypadku.

Kiedy pracodawca powinien usunąć z akt osobowych pracowników dokumenty nakładające karę porządkową?

Zgodnie z art. 113 kodeksu pracy, po roku nienagannej pracy karę uważa się za niebyłą, a odpis zawiadomienia o ukaraniu usuwa z akt osobowych pracownika. Jednakże, pracodawca może bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej, uznać karę za niebyłą przed upływem tego terminu.

Czy pracodawca organizując szkolenia z zakresu bhp w soboty, które dla pracowników są dniami wolnymi od pracy, ponadto nie rekompensując w żaden sposób poświęconego czasu i pieniędzy na dojazd, łamie prawo?

Oczywiście, że tak. Według przepisów prawa pracy szkolenia z zakresu bhp pracodawca jest zobowiązany zapewnić pracownikowi w czasie pracy i na swój koszt (art. 237¹(3) §3 k.p.). Jednak pracownicy mają obowiązek uczestniczyć w takich szkoleniach i nie mogą odmówić w nich udziału. W sytuacji, jeżeli soboty są dniami wolnymi od pracy, oznacza to, że uczestnictwo w takim szkoleniu należy traktować jak pracę w godzinach nadliczbowych, co zobowiązuje pracodawcę do odpowiedniego zrekompensowania pracownikom tego czasu w postaci zapłaconia za godziny nadliczbowe, albo udzielenia dnia wolnego od pracy.

NOWOHUCKI BIULETYN SOLIDARNOŚCI

Pismo Komisji Robotniczej Hutników NSZZ "Solidarność".
Redakcja: Mirosława Włazińska, Roman Wątkowski (red. odp.).
Tel. wew. 38-29, 37-57, tel/fax 0 290 37-72. Nakład 2 000 szt.
Numer zamknięto 18.12.2007 r. Do użytku wewnętrznego członków i sympatyków NSZZ "Solidarność".
E-mail: nbs.krh@poczta.fm, www.free.polbox.pl/k/krhhts